Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

Lietuvos savivaldybių asociacijai

Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos

Lietuvos architektų sąjungai

Lietuvos architektų rūmams

2015-11-06

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO 2010 M. RUGSĖJO 27 D. ĮSAKYMO NR. D1-826 „DĖL STATYBOS TECHNINIO REGLAMENTO STR 1.07.01:2010 „STATYBĄ LEIDŽIANTYS DOKUMENTAI“ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2015-05-18 įsakymu Nr. D1-408 (toliau — 2015-05-18 įsakymas Nr. D1-408) pakeitė statybos techninį reglamentą STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-826.

2015-05-18 įsakymu Nr. D1-408 patvirtinti statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ pakeitimai įsigalios 2016-01-01.

Lietuvos savivaldybių vyriausieji architektai, susipažinę su nuo 2016-01-01 įsigaliosiančiais statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ (toliau – STR 1.07.01:2010) pakeitimais, norėtų atkreipti dėmesį į keletą, mūsų manymu, svarbių dalykų, tiesiogiai susijusių su šiais naujaisiais STR 1.07.01:2010 pakeitimais.

Statybos techninis reglamentas STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ yra dar labai naujas dokumentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-826 ir įsigaliojęs tik nuo 2010-10-01. Tačiau per tuos beveik penkerius savo gyvavimo metus STR 1.07.01:2010 yra keistas net 23 kartus. Tai yra – kiekvienais savo gyvavimo metais jis buvo keistas vidutiniškai po 4-5 kartus. Vien 2014 metais statybos techninis reglamentas STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ yra keistas 6 kartus, vidutiniškai – kas 2 mėnesius.

Toks Lietuvos Respublikos statybos įstatymo įgyvendinimui ir taikymui rengiamos statybos techninės dokumentacijos teisinės bazės nestabilumas tikrai neprisideda prie viešai deklaruojamos teritorijų planavimo, urbanistikos, architektūros ir statybos pažangos, geresnio šių sričių reglamentavimo bei kelia pagrįstų klausimų ir abejonių dėl skubotos tų dokumentų rengimo (keitimo) tvarkos ir jų kokybės.

Susidaro labai nedėkinga ir gana paradoksali situacija, kai vieni (Aplinkos ministerija) rengia statybos įstatymo įgyvendinimui ir taikymui skirtą statybos techninės dokumentaciją ir ją kaitalioja po kelis kartus per metus, o kiti (statytojai, projektuotojai, savivaldybės) stengiasi neatsilikti nuo tų nuolat kaitaliojamų dokumentacijos nuostatų ir reikalavimų bei realizuoti juos praktinėje veikloje.

Tai ypač aktualu savivaldybių vyriausiesiems architektams, rengiantiems specialiuosius architektūros reikalavimus ir pagal kompetenciją Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka tikrinantiems statybos ir rekonstravimo projektų atitiktį, pritariantiems (arba nepritariantiems) šiems projektams.

Būtent todėl Lietuvos Respublikos savivaldybių vyriausieji architektai vieningai sureagavo į Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-05-18 įsakymo Nr. D1-408 „Dėl

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymo Nr. D1-826 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ patvirtinimo pakeitimo“ 1.19 punktą, kuris pakeičia 9 priedo 1.1 papunktį ir nurodo, savivaldybių administracijos, tikrindamos visus projektus, tikrina ***„ar teisingai suskaičiuoti statinių bendrieji rodikliai: sklypo užstatymo intensyvumas, sklypo užstatymo tankis, pastato bendras plotas, aukštų skaičius, pastato aukštis“.***

Pagal dabar galiojančių Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 2 straipsnio 44 dalies bei statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ 1 priedo 2 ir 2.9 punktų nuostatas už šių rodiklių teisingumą ***atsako projektų vadovai,*** kurie, visų pirma, ***atsako***, kad statinio projekte būtų įgyvendinti įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų, privalomųjų statinio projekto rengimo dokumentų reikalavimai ir, pasirašydami projektą, ***prisiima atsakomybę*** už projekto atitikimą įstatymų, kitų teisės aktų, projekto rengimo dokumentų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatoms.

Statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ 9 punkto 1.1 papunkčio pakeitimas su nauju įpareigojimu savivaldybių administracijoms perkeltų statinių projektų vadovų atsakomybę projektus tikrinantiems asmenims (savivaldybių vyriausiesiems architektams). Tai sudarytų prielaidas nekokybiškų statinių projektų rengimui.

Savivaldybių administracijos (savivaldybių vyriausieji architektai), neturėjo ir neturi tokiems naujiems patikrinimams būtinos techninės įrangos, programų, laiko ir žmogiškųjų išteklių, todėl šis statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ pakeitimas dėl išvardintų priežasčių gali likti neįgyvendintas. Be to, svarbu paminėti ir kitą aspektą – vargu, ar tokie pertekliniai administraciniai reikalavimai dera su geresnio reglamentavimo principo įgyvendinimu valstybės politikoje.

Geresnis reglamentavimas – tai vienas iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės prioritetų, už kurio įgyvendiną atsakingos visos ministerijos (kiekviena savo srityje). Ūkio ministerija koordinuoja geresnio reglamentavimo ir administracinės naštos mažinimo verslui sritį, tačiau platesniu mastu Vyriausybės kanceliarija koordinuoja geresnio reglamentavimo ir administracinės naštos mažinimą piliečiams bei administracinės naštos mažinimą institucijose („gold plating“ atvejų eliminavimą, kai sukuriamos neproporcingos, perteklinės, per daug sudėtingos siekiamiems tikslams pasiekti priemonės ar reikalavimai).

Paminėtina, kad tiek Europos Sąjungoje, tiek Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje, (EBPO, anglų k. – OECD), į kurią Lietuva stoja, taip pat yra vertinamas Lietuvos viešasis valdymas šiais aspektais, kad teisinė bazė užtikrintų geresnį valdymą, vyktų aiškesnė visų naujų iniciatyvų koordinacija, kad nebūtų siūlomi įtvirtinti pertekliniai reikalavimai ir administracinė našta.

Vyriausybės prašymu EBPO ekspertai atskirai vertino teritorijų planavimo ir statybų sektoriaus reglamentavimo būklę ir šiam sektoriui buvo iškelti tikslai mažinti perteklinius reikalavimus, taikyti skaidresnę politiką šioje dideliu kiekiu teisės aktų reglamentuojamoje srityje.

Vyriausybei siekiant išpildyti EBPO ekspertų geresnio reglamentavimo rekomendacijas, mūsų nuomone, naujas, nuo 2016-01-01 įsigaliosiančias, statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ 9 priedo 1.1 papunkčio nuostatas dėl papildomo naujo įpareigojimo savivaldybių administracijoms tikrinti ***„ar teisingai suskaičiuoti statinių bendrieji rodikliai: sklypo užstatymo intensyvumas, sklypo užstatymo tankis, pastato bendras plotas, aukštų skaičius, pastato aukštis“*** reikėtų skubiai panaikinti kaip perteklines ir didinančias administracinę naštą institucijoms.

Tai būtina padaryti dar ir dėl įstatyminių nuostatų tarpusavio suderinamumo užtikrinimo, kad statinių projektų vadovų atsakomybė už teisingų duomenų pateikimą statinių projektuose nebūtų perkeliama kitoms institucijoms, šiuo atveju – savivaldybių vyriausiesiems architektams.

Siekiant teritorijų planavimo ir statybų srities reglamentavimo nuoseklumo, visų šios srities subjektų teisėtų lūkesčių užtikrinimo, būtų tikslinga, rengiant ar keičiant statybos įstatymo įgyvendinimui reikalingas ir jo taikymui skirtas statybos techninės dokumentacijos esmines nuostatas, iš anksto pasitarti su suinteresuotomis institucijomis (savivaldybėmis, VTPSI, LSA, LAR), o, parengus atitinkamus projektus, sudaryti galimybę ir skirti pakankamai laiko su jais susipažinti, juos aptarti ir pateikti pasiūlymus.

Šilutės rajono savivaldybės vyriausiasis architektas Edmundas Benetis

Kaišiadorių rajono savivaldybės vyriausiasis architektas Mindaugas Stepanas

RASEINIŲ RSA VYR. ARCHITEKTAS ARMANDAS MOCKUS

Šiaulių m. sav. adm. AUS vyr. architekti Rasa Budrytė
RASA BUDRYTĖ

Vilkaviškio r. sav.
Vyr. architekta s-skyriaus vedėja s-Mindaugas Šančiūnas

ANYKŠČIŲ RAJ. VYR. ARCHITEKTAS DAIVA GASIŪNIENĖ

PRIENŲ RAJONO SAV. ADMINISTRACIJOS ARCHITEKTŪROS IR URBANISTIKOS SK. VEDĖJA (VYR. ARCHITEKTĖ) Jonelūnienė Daiva Jonelūnienė

Kėdainių raj. savivaldybės Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjas / vyr. architektas V. Kunalovas